

ЕЛЕКТРОНЕН РЕГИСТЪР НА БОЛНИЧНИТЕ ЛИСТОВЕ И РЕШЕНИЯТА ПО ОБЖАЛВАНЕТО ИМ

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОРГАНИТЕ НА МЕДИЦИНСКАТА ЕКСПЕРТИЗА, ЗА ОСИГУРИТЕЛИТЕ И ЗА САМООСИГУРЯВАЩИТЕ СЕ ЛИЦА

От 1 януари 2015 г. се въвежда нов ред за издаване на болничните листове и за представяне на данните от тях от органите на медицинската експертиза в Националния осигурителен институт (НОИ). Данните от издадените болнични листове и от решенията по обжалването им ще се подават по електронен път, чрез уеб услуги, предоставяни от НОИ и ще постъпват в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им, който се създава и поддържа от института. Регистърът ще съдържа и данните от болничните листове, представени в териториалните поделения на НОИ (ТП на НОИ) от осигурителите/самоосигуряващите се лица по реда на Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване до 31.12.2014 г.

Фактическото подаване по електронен път на подписаните с електронен подпис данни от болничните листове и решенията по обжалването им от органите на медицинската експертиза започва от 1 януари 2015 г. Достъпът до съдържащите се в регистъра данни от страна на органите на медицинската експертиза също ще се извършва по електронен път.

Експертните решения на териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК), постановени по повод на обжалвани болнични листове, се изпращат от Регионалните картотеки на медицинските експертизи на ТП на НОИ. Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) изпраща на ТП на НОИ екземпляр от експертните решения, постановени по повод на обжалвани болнични листове.

Данните от всеки болничен лист се съхраняват под уникален номер в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им.

Работодателите/осигурителите и самоосигуряващите се лица не представят в ТП на НОИ болничните листове, издадени след 31 декември 2014 г.

Нормативна уредба, уреждаща създаването и поддържането на Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им и задълженията на органите на медицинската експертиза.

- Чл. 33, ал. 5, т. 12 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), в сила от 01.01.2014 г. - въведено е нормативно задължение за НОИ да създаде и поддържа Електронен регистър на болничните листове и решенията по обжалването им;

- Чл. 103а от Закона за здравето (ЗЗ) задължава органите на медицинската експертиза да представят данните, съдържащи се в издадените от тях болнични листове и решенията по обжалването им. Създава се и законова делегация за издаване на нормативен акт на Министерския съвет, с който да се определи редът за подаване на данните.

- С ПМС № 241 от 04.08.2014 г. (обн., ДВ, бр.67 от 12.08.2014 г.) е приета Наредба за реда за представяне в Националния осигурителен институт на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им (НРПНОИДИБЛРО). Наредбата е в сила: от 01.12.2014 г. - относно регистрацията на лечебните заведения в ТП на НОИ за получаване на уникални номера на болнични листове и на лекарите/лекарите по дентална

медицина и лечебните заведения като потребители на уеб услугите, предоставяни от НОИ, и от 01.01.2015 г. – относно представянето на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им в НОИ по електронен път. На основание чл. 14, ал. 1 от НРПНОИДИБЛРО със заповед на управителя на НОИ от 07.10.2014 г. са утвърдени функционалните изисквания, структурата и формата на данните, които ще постъпват в електронния регистър.

- С ПМС № 241 от 04.08.2014 г. са приети изменения и допълнения в Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), свързани с получаването от лечебните заведения на уникални номера на болнични листове от електронния регистър по чл. 33, ал. 5, т. 12 от КСО (в сила от 01.12.2014 г.) и с подаването от органите на медицинската експертиза по електронен път на данните от издадените болнични листове (в сила от 01.01.2015 г.).

- С ПМС № 338 от 24.10.2014 г. (обн. ДВ, бр.90 от 31.10.2014 г.) са приети изменения и допълнения в Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НИИПОПДОО), свързани с подаването по електронен път на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им от 01.01.2015 г.

Какво е необходимо да направят лечебните заведения във връзка с издаването на болничните листове и представяне в Електронния регистър на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им?

За да могат да издават болнични листове е необходимо лечебните заведения да се снабдят с уникални номера на болнични листове. Уникалните номера ще се предоставят от 1 декември 2014 г. За получаване на уникалните номера лечебните заведения подават искане до съответното ТП на НОИ - на място или онлайн, чрез уеб приложение, достъпно през интернет страницата на НОИ. Лечебните заведения могат да подават онлайн заявление за снабдяване с уникални номера на болнични листове по всяко време, без ограничение за броя на необходимите им уникални номера през годината.

Уникални номера се предоставят на лечебните заведения, регистрирани в съответното ТП на НОИ, на територията на което се намират. Регистрираните лечебни заведения в ТП на НОИ по реда на Инstrukция № 1 от 20.05.2011 г. за работата и отчетността с болнични листове за временна неработоспособност (обн. ДВ, бр.44 от 2011 г.), не е необходимо да се регистрират отново, за да получават уникални номера на болнични листове.

Регистрирането на лечебните заведения за получаване на уникални номера на болнични листове се извършва еднократно, чрез подаване на място или по пощата на заявление, което е по образец съгласно Приложение № 1 към НРПНОИДИБЛРО. Към заявлението се прилага удостоверение за регистрация на лечебното заведение съгласно чл. 40, ал. 9 от Закона за лечебните заведения или разрешение за осъществяване на дейност на лечебното заведение съгласно чл. 46, ал. 2 от Закона за лечебните заведения. Заявлението се подава лично от представляващия лечебното заведение или от упълномощено от него лице.

Когато заявлението се подава от пълномощник, се изисква и изрично нотариално заверено пълномощно. При подаване на заявлението в ТП на НОИ удостоверението/разрешението се представя в оригинал за справка и се връща на заявителя. Когато заявлението е подадено по пощата, е необходимо удостоверението/разрешението, което се прилага да е нотариално заверено копие.

След приемане на заявлението, ТП на НОИ издава уведомление по образец, който е Приложение № 2 към НРПНОИДИБЛРО. С уведомлението НОИ потвърждава приема на заявлението за получаване на уникални номера на болнични листове. Уведомлението се издава в 3-дневен срок от приемане на заявлението. В случаите, в които заявлението е нередовно, лечебното заведение се уведомява за това от ТП на НОИ с препоръчано писмо с обратна разписка. След отстраняване на нередностите заявлението, заедно с необходимите документи, се подава отново в съответното ТП на НОИ.

При промяна в данните по регистрацията им, лечебните заведения са длъжни да уведомят в 7-дневен срок съответното ТП на НОИ, където са регистрирани.

От 1 декември 2014 г. лечебните заведения могат да получават уникални номера на болнични листове от съответното ТП на НОИ, където са регистрирани. Уникалните номера се получават или лично от представляващия лечебното заведение, или от упълномощено от него лице. Не е необходимо предварително попълване на писмено искане за издаването на номерата. Представя се документ за самоличност и пълномощно (в случай на упълномощено лице). Съобщава се на длъжностното лице регистрационният номер на лечебно заведение, както и желаният брой и тип уникални номера – за издаване на болнични листове на хартия в преходния период те са със серия „Р“, а за издаване на болнични листове в електронен вид (чрез програмен продукт), независимо от начина на подаването им – по електронен път или на електронен носител в ТП (само за преходния период) – със серия „Е“. За предоставените номера се получава удостоверение.

Какво е необходимо да направят лечебните заведения, за да се регистрират като потребители на уеб услугите на НОИ?

За представяне на данните и за получаване на достъп до данните в регистъра от 1 януари 2015 г., както и за заявяване и получаване на уникални номера на болнични листове по електронен път от 1 декември 2014 г., е необходимо лекарите/лекарите по дентална медицина и лечебните заведения предварително да се регистрират като потребители на уеб услугите, предоставяни от НОИ. Регистрацията се извършва онлайн, чрез уеб приложение, достъпно през интернет страницата на НОИ.

За регистрацията лекарите/лекарите по дентална медицина трябва да притежават валидно удостоверение за квалифициран електронен подпис на физическо лице, издадено от акредитиран доставчик на удостоверителни услуги, съдържащо ЕГН/ЛНЧ и трите имена на лицето.

За регистрацията като потребители лечебните заведения трябва да притежават валидно удостоверение за квалифициран електронен подпис, издадено от акредитиран доставчик на удостоверителни услуги, съдържащо ЕИК по чл. 23 от Закона за търговския регистър/код по БУЛСТАТ и наименование на лечебното заведение.

Лечебните заведения по чл. 8, ал. 1, т. 1, буква „а“ и т. 2, буква „а“ от Закона за лечебните заведения (индивидуалните практики за първична медицинска помощ и индивидуалните практики за специализирана медицинска помощ) могат да извършат регистрацията и чрез валидно удостоверение за квалифициран електронен подпис на физическо лице, издадено от акредитиран доставчик на удостоверителни услуги, съдържащо ЕГН/ЛНЧ и трите имена на лицето.

След регистрирането, лекарите/лекарите по дентална медицина и лечебните заведения получават достъп до уеб услуги и приложения, предоставени от НОИ, според правомощията си.

Какъв е новият ред за издаване на болнични листове и представяне на данните от тях?

- Осигурените лица посещават съответното лечебно заведение. От 1 януари 2015 г. отпускът за временна неработоспособност се оформя с болничен лист по образец, Приложение № 3 към НРПНОИДИБЛРО, включително и за временна неработоспособност, настъпила преди тази дата. Лицата получават от лекаря/лекаря по дентална медицина или от ЛКК отпечатан, след предварително въвеждане чрез програмен продукт, с който разполага и съхраняване на информацията в локална база данни, болничен лист на хартиен носител. Органите на медицинската експертиза, издали болничните листове, съхраняват данните от тях за срок 10 години, считано от 1 януари на годината, следваща годината, в която са издадени.

- Лечебните заведения изпращат по електронен път, подписана с квалифициран електронен подпис, информацията от издадените болнични листове и/или от решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове към електронния регистър в НОИ – едновременно с издаването или в сроковете съгласно НРПНОИДИБЛРО.

- Осигурените лица представят болничния лист на работодателя/осигурителя си за оформяне на отпуск и ведомост за заплати. Осигурителите съхраняват представените от лицата болнични листове за срок 3 години, считано от 1 януари на годината, следваща годината, в която са издадени.

- Осигурителят/самоосигуряващият се представя на място в съответното ТП на НОИ по досегашния ред всички документи съгласно НИИПОПДОО с изключение на болничния лист.

Болничните листове, издадени преди 1 януари 2015 г. се представят в ТП на НОИ от осигурителите/самоосигуряващите се по досегашния ред.

- ТП на НОИ преценява правото, изчислява и превежда сумите за обезщетенията на лицата, като използва данните от Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им и данните от представените от осигурителя/самоосигуряващия се документи, както и от другите регистри на НОИ.

Какви данни и от кого се подават данните за Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им?

- Данните, съдържащи се в издадените болнични листове, се представят в НОИ от:
 - лекуващите лекари/лекарите по дентална медицина - лично или чрез лечебните заведения, в които те осъществяват дейност;
 - лекарските консултативни комисии (ЛКК) – чрез лечебните заведения, към които са създадени.

- Данните, съдържащи се в решенията по обжалваните болнични листове, се представят в НОИ от:

- лекарските консултативни комисии (ЛКК) - чрез лечебните заведения, към които са създадени;

- териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) – чрез регионалните картотеки на медицинските експертизи (РКМЕ) по реда на Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ);

Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) - по реда на ПУОРОМЕРКМЕ.

- По електронен път се подават данните от болничните листове, издадени след 31 декември 2014 г. и от решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове по производства, започнали след 31 декември 2014 г.

- Не се подават по електронен път данните от експертните решения на ТЕЛК и НЕЛК, постановени по повод на обжалвани болнични листове. Експертните решения на ТЕЛК и НЕЛК се въвеждат в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им от длъжностни лица в съответното териториално поделение на НОИ.

Какъв е редът за представяне на данните от издадените болнични листове в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им, регламентиран в НРПНОИДИБЛРО?

От 1 януари 2015 г. при издаване на болничен лист за временна неработоспособност лекарите/лекарите по дентална медицина/ЛКК въвеждат необходимите данни в Приложение № 3 към НРПНОИДИБЛРО. Това приложение заменя сегашната бланка ценна книга „Болничен лист за временна неработоспособност” и по същество е формулярът на болничния лист. Въведените данни преминават през формален и логически контрол с цел, ако в момента на издаването на болничния лист се открият грешки или пропуски, те да бъдат коригирани и отстранени. След това данните се съхраняват (записват се в локална база данни), а болничният лист се отпечатва, подписва и подпечатва с печата на лечебното заведение и се връчва на лицето.

При издаване на решение на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове данните се въвеждат от ЛКК в Приложение № 4 към НРПНОИДИБЛРО, което по същество възпроизвежда досегашния образец на протокола на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове. Въведените данни преминават през формален и логически контрол и се съхраняват (записват се в локална база

данни), след което решението се отпечатва, подписва и подпечатва с печата на лечебното заведение и се изпраща с писмо с обратна разписка на заинтересованите страни, съобразно конкретния случай.

За въвеждане, контрол, съхраняване, отпечатване на болничните листове, представяне/анулиране на данните в регистъра и изготвяне на справки за издадени/анулирани болнични листове се използва програмен продукт, разпространяван безплатно от НОИ или друг програмен продукт, отговарящ на функционалните изисквания, структурата и формата на данните, утвърдени със заповед на управителя на НОИ и публикувани на интернет страницата на института. Същото се отнася и за решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове.

Подаването, съответно анулирането на данните съгласно Приложение № 3 и Приложение № 4 в Електронния регистър на болничните листове и решенията по обжалването им, се извършва по електронен път, едновременно с издаването им, след подписване с квалифициран електронен подпис на регистрираните като потребители на електронни услуги органи на медицинската експертиза или лечебни заведения, в които осъществяват дейност.

При липса на техническа възможност, представянето на данните в регистъра се извършва в 7-дневен срок от издаването/анулирането на болничните листове или издаването на решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове, също след подписване с квалифициран електронен подпис на регистрираните като потребители на електронни услуги органи на медицинската експертиза или лечебни заведения, в които осъществяват дейност. Достъпът до данните в регистъра при проверката им или за получаване на справки, се извършва също по електронен път, след подписване с квалифициран електронен подпис на регистрирания като потребител на електронните услуги орган на медицинската експертиза или лечебно заведение.

След постъпване на данните в регистъра, НОИ издава справка за приетите данни и списък с несъответствията (ако такива бъдат открити) по образец съгласно Приложение № 5 към НРПНОИДИБЛРО. Справката се изпраща в момента на представяне на данните към продукта, чрез който се извикват уеб услугите на НОИ за подаване на данните и може да се визуализира. На електронния адрес, съдържащ се в сертификата за квалифициран електронен подпис на регистрирания потребител, представил данните, се изпраща линк за достъп до справката.

В случаите, в които се налагат корекции по съхранени (записани) данни от издадени болнични листове след 31 декември 2014 г. те се извършват, като болничните листове и данните от тях се анулират от органите на медицинската експертиза, след което се издават нови болнични листове. Корекции и анулиране на болнични листове, издадени до 1 януари 2015 г. върху бланката ценна книга „Болничен лист за временна неработоспособност” се извършват от органите на медицинската експертиза, които са ги издали по реда на чл. 54 от Наредбата за медицинската експертиза в редакцията му до 31 декември 2014 г., т.е. по действащия в момента ред.

Предвиден ли е преходен период за представяне на данните от издадените болнични листове и решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове?

С § 1 и § 2 от Преходните и заключителни разпоредби на НРПНОИДИБЛРО се предвижда шестмесечен преходен период от 1 януари до 30 юни 2015 г. за случаите, в които лечебните заведения нямат техническа обезпеченост да представят в НОИ данните от издадените болнични листове по електронен път. Възможните начини за представяне на данните от болничните листове и решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове през преходния период са два: на хартиен или на електронен носител (диск, дискета, преносима памет).

За представяне в ТП на НОИ на данните от болничния лист на хартиен носител от лекарите/лекарите по дентална медицина, лечебните заведения, в които те осъществяват дейност или от упълномощени от тях лица, е необходимо болничните листове, съгласно Приложение № 3, да се издават в два екземпляра, като единият се връчва на лицето, а другият се представя в

съответното ТП на НОИ. Срокът за представяне е 14-дневен от датата на издаване на болничния лист. Това се отнася и за решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове (съгласно Приложение № 4), които ще се представят в ТП на НОИ от лечебните заведения, към които са създадени ЛКК, или от упълномощени от тях лица.

Вторите екземпляри на болничните листове и решенията на ЛКК се представят с придружително писмо по образец съгласно Приложение № 7 и с опис по образец съгласно Приложение № 8 към НРПНОИДИБЛРО. Придружителното писмо се представя в два екземпляра, върху които в ТП на НОИ се вписва входящият номер и датата на представянето им. Единият екземпляр се връчва на приносителя, а другият остава в ТП на НОИ. Описът на болничните листове също се представя в два екземпляра.

Длъжностно лице в ТП на НОИ извършва проверка за съответствие между представените болнични листове/решения на ЛКК и данните за тях в опис, като отразява откритите несъответствия върху двата екземпляра на опис. Единият екземпляр се подписва и подпечатва и се връчва на приносителя, а другият остава в ТП на НОИ. Данните от представените на хартиен носител болнични листове и решения на ЛКК се въвеждат в регистъра от длъжностни лица в ТП на НОИ.

Срокът за представяне в ТП на НОИ на данните от болничните листове (съгласно Приложение № 3) и от решенията на ЛКК (съгласно Приложение № 4) на електронен носител, от лекарите/лекарите по дентална медицина, лечебните заведения, в които те осъществяват дейност или от упълномощени от тях лица е 14-дневен от датата на издаване на болничния лист/решението на ЛКК. Данните се представят с придружително писмо по образец съгласно Приложение № 7.

Придружителното писмо се представя в два екземпляра, върху които в ТП на НОИ се вписва входящият номер и датата на представянето им. Единият екземпляр се връчва на приносителя, а другият остава в ТП на НОИ. Длъжностно лице в ТП на НОИ въвежда данните от представения електронен носител в регистъра и издава справка за приетите данни в два екземпляра и списък с несъответствията, ако такива бъдат открити, по образец съгласно Приложение № 5. Единият екземпляр на справката се подписва и подпечатва и се връчва на приносителя, а другият остава в ТП на НОИ.

Какви са предимствата от преминаването към електронно представяне на данните от болничните листове за изплащането на паричните обезщетения за временна неработоспособност?

За органите на медицинската експертиза:

- Автоматизиране на процеса по издаването на болнични листове;
- Достъп в реално време до информацията, съдържаща се в “Електронния регистър на болничните листове и решенията на ЛКК по повод на обжалвани болнични листове” с оглед спазване изискванията на нормативните разпоредби, свързани с експертизата на временната неработоспособност;
- Намаляване на върнатите за корекции или обжалване болнични листове чрез автоматично заложили контроли, водещи до намаляване на грешките при издаване и въвеждане на информацията;
- Еднократно въвеждане на информацията от болничния лист, с възможност за отпечатване;
- Отпадане на разходите за получаване и отчитане на бланки на болнични листове.

За работодателите/осигурителите:

- Намаляване на административната тежест по представяне на болничните листове в ТП на НОИ.

За осигурените лица:

- При коректно изпълняване на задълженията на всички участници в процеса по издаване на болничните листове и изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност, осигурените лица ще получават паричните обезщетения в по-кратки срокове.